

Ambivalens magyar szabadság

-beszámoló-

Előadás: Ambivalens magyar szabadság

Helyszín: Budapest

Időpont: 2022. március 15. – április 30.

Beszámoló:

Az Ambivalens magyar szabadság című projektünket fél éves gyűjtő munka előzte meg. A fő célunk az volt, hogy olyan helyszíneket, személyiségeket, illetve eseményeket vizsgáljunk a magyar történelemből, amelyek a ma tükrében erős kontextussal bírnak. Megfigyeltük politikusok beszédeit, a múltbéli és jövőbéli híreket, olyan eseményeket, amelyek fel vannak magasztalva, vagy el vannak feledve a tömegek által.

Személyes viszonyomat ehhez a témához a saját családi közegem, az SZFE-n történtek és a polarizálódott Magyarország erősen meghatározta. Miért szeretünk, vagy gyűlölünk valakit tömegesen? Ha bizonyos dolgok mögé beáll egy tömeg, hogyan lehet megelőzni azt, hogy megszűnjön a vitatkozásra való hajlam, vagy az, hogy megértsük más érveit, rendszerét, hitét.

Benyomásaink arra engedtek következtetni, – az általánosításig lebontva – hogy a traumák feldolgozatlanlansága és az emberi összetartás hiánya sok esetben (természetesen a kettő nem elválasztható egymástól), ikonokat kreál, akiket tisztelni vagy utálni kell. Meglátásainkat a projektbe igyekeztünk nem beleerőszakolni, inkább csak olyan anyagokat szerettünk volna gyűjteni, ami által a néző saját benyomásokat szerezhet.

A séta helyszínei a következők:

1. Nyugati pályaudvar – Menni/Maradni/Honvág kérdés, Boros Ida által előadott Honvágdal kíséretében. Az állomás utolsó fázisában egy képet kellett megosztania egy olyan dolgról, amelyet mindenképp magával vinne, ha el kellene hagynia az országot. A saját fotója feltöltése után megnézhetette a többiek által feltöltött fotókat is.
2. Oktogon – Múltba való visszatekintés. A nézőnek Mesterséges Valóság (AR) technika segítségével betekintést adtunk a múltba a kameráján keresztül, miközben végig szkennelte a teret. A 360 fokos panoráma fotókra különböző múltbéli pillanatokat montázsoltunk.
3. A Deák Ferenc téren a sétálók egy 10 perces interjú sorozatot hallgathattak végig az utca emberével. Komán Attilával egy egész délután és este folyamán jártuk a várost és a szembejövőnek 5 kérdést tettünk fel a szabadsághoz való viszonyukkal kapcsolatban. Az anyag meghallgatása után vagy maga válaszolhatott az általunk már előzetesen feltett kérdésre, vagy egy járókelő választ írhatta le.

4. A Nemzeti Múzeum lépcsőin a sétáló 8 politikus beszédéből hallhatott részleteket egy kvíz formájában, ahol arra a kérdésre kellett válaszolni, hogy szimpatizál-e az elhangzott beszéddel, vagy sem. A végén a többiek által adott válaszok összesített eredményeit is láthatta. A beszédeket Kováts Adél olvasta fel, hogy eltávolítsuk a politikusoktól a szavakat.

5. Ezt követően a Szabadság hídra vezettük a nézőt, ahol a sétáló egy rádiójátékot hallgatott meg a Szabadság-szobor felé fordulva. A rádiójátékban a Szabadság-szobor visszasírja az orosz katonát, mert az legalább szerette. A Szabadság-szobor hangja Zsigmond Emőke, a katonáé Mucsi Zoltán.

6. Az utolsó állomás a Mikszáth téren volt, ahol a sétálónak meg kellett keresnie a „Milyen lenne Magyarország, ha ember lenne” c. molinót, amire felírhatta/rajzolhatta a saját Magyarország képét, miközben a Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország c. szerzeményt hallgatta. (A kiválasztott zeneművek megítélése is ambivalens volt a történelem során.)

Törekedtünk arra, hogy olyan pontokat is keressünk a séta bizonyos részein belül, ahol közösségi élményt kap a néző, viszont a fő célunk az volt, hogy a néző egyedül legyen. Egyedül gondolja át a szabadsághoz való viszonyát, mire jut olyankor, amikor nincs kihez viszonyulnia.

A projektnek rendkívüli technikai és logisztikai igényei voltak, ezek létrehozásában segített az Ódry Alapítvány támogatása.